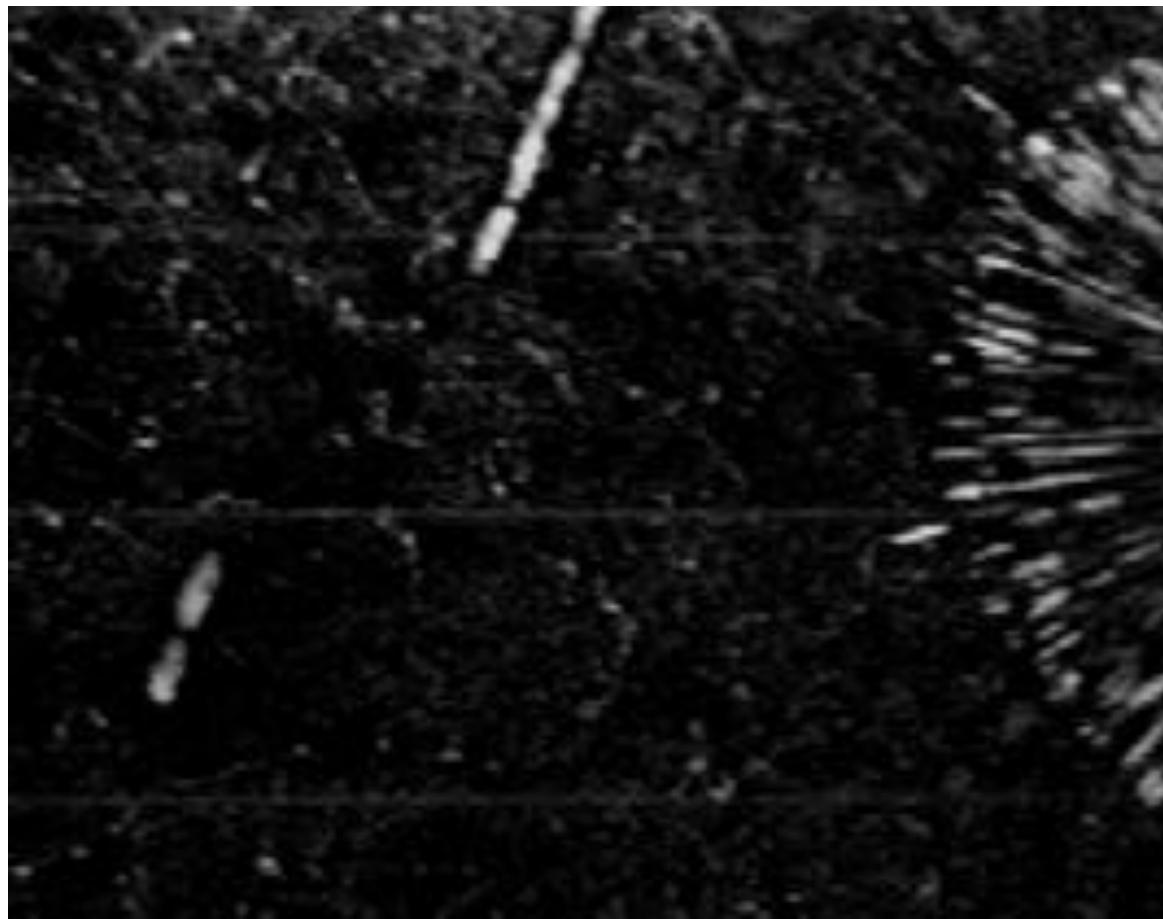
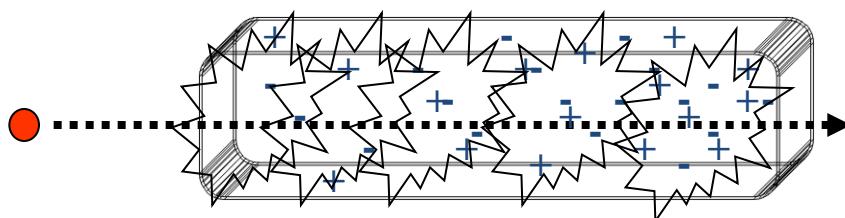

Töltött részecskesugárzások kölcsönhatása az anyaggal

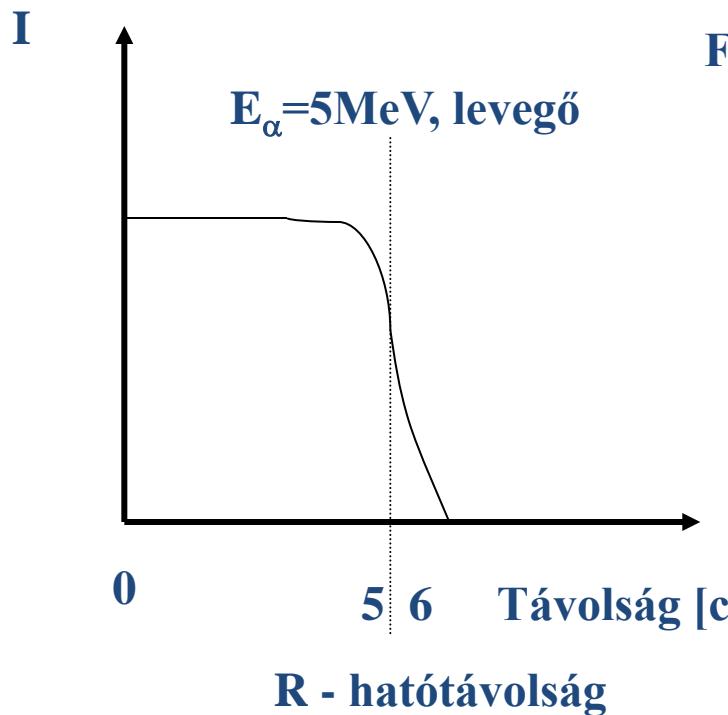

1. Az alfa sugárzás

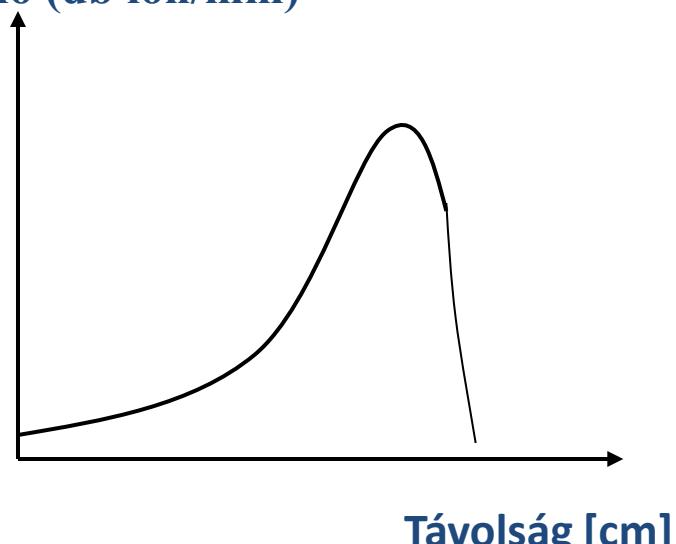

Ionizáció   **50%**
Gerjesztés   **50%**

Ionizációs csatorna

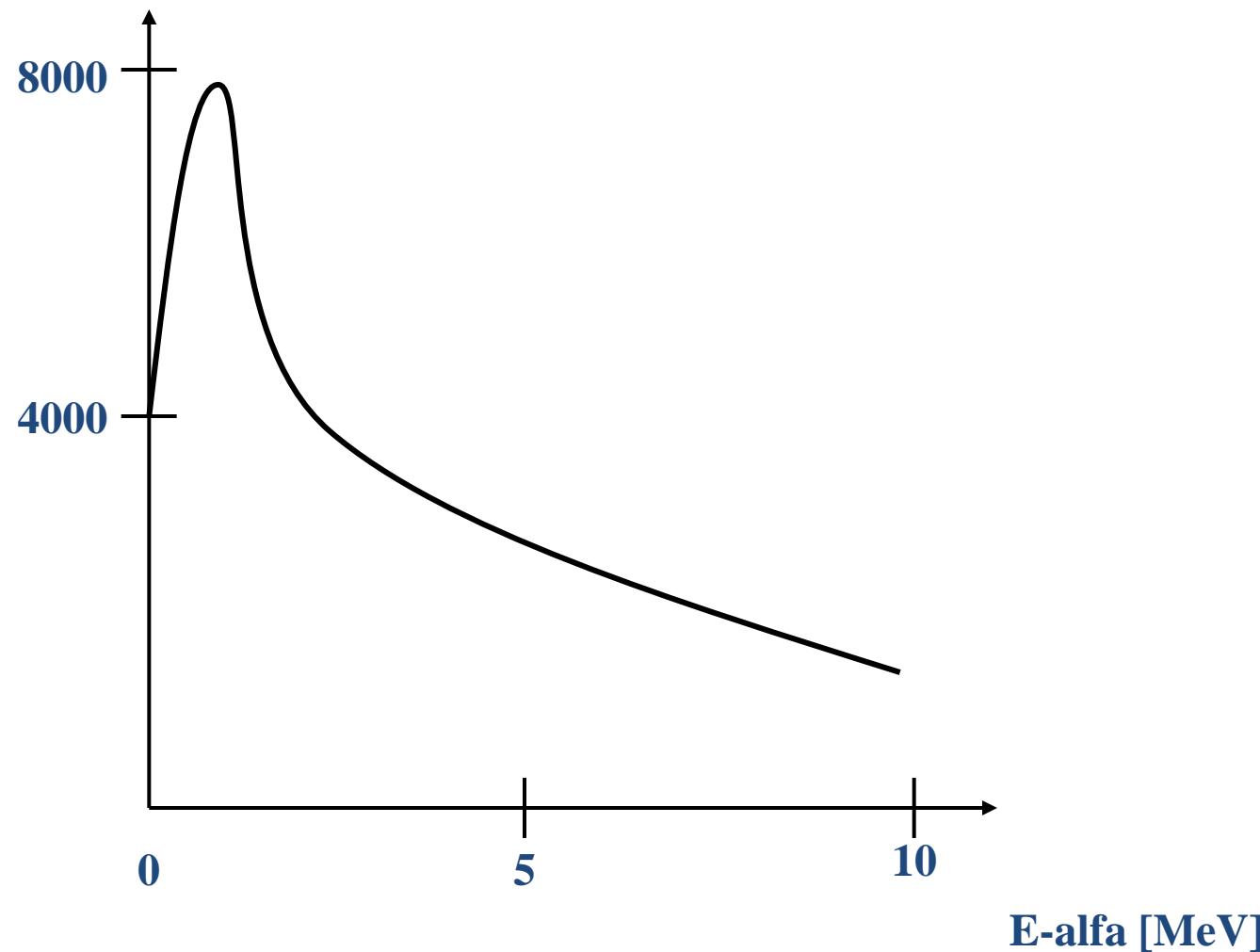

Fajlagos ionizáció (db ion/mm)

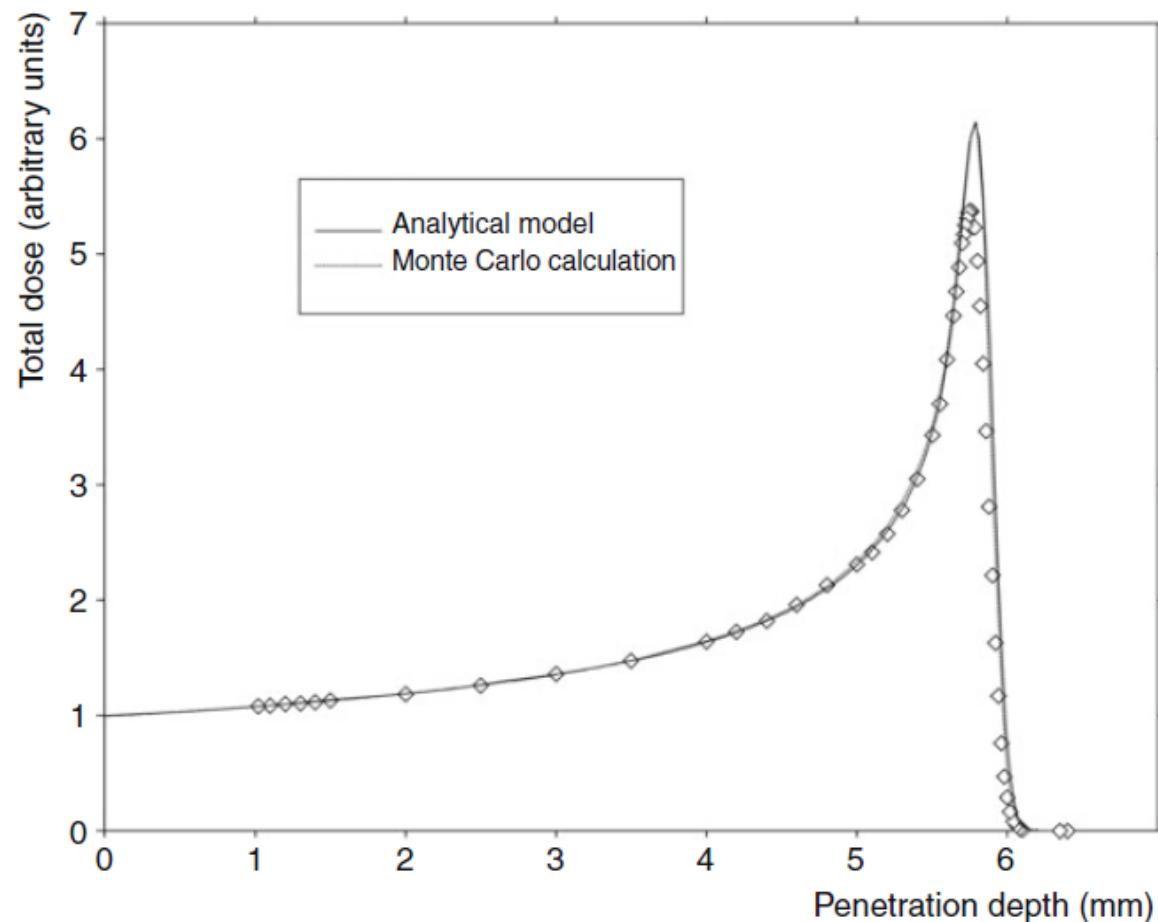

Az alfa részecske fajlagos ionizációja függése az energiától

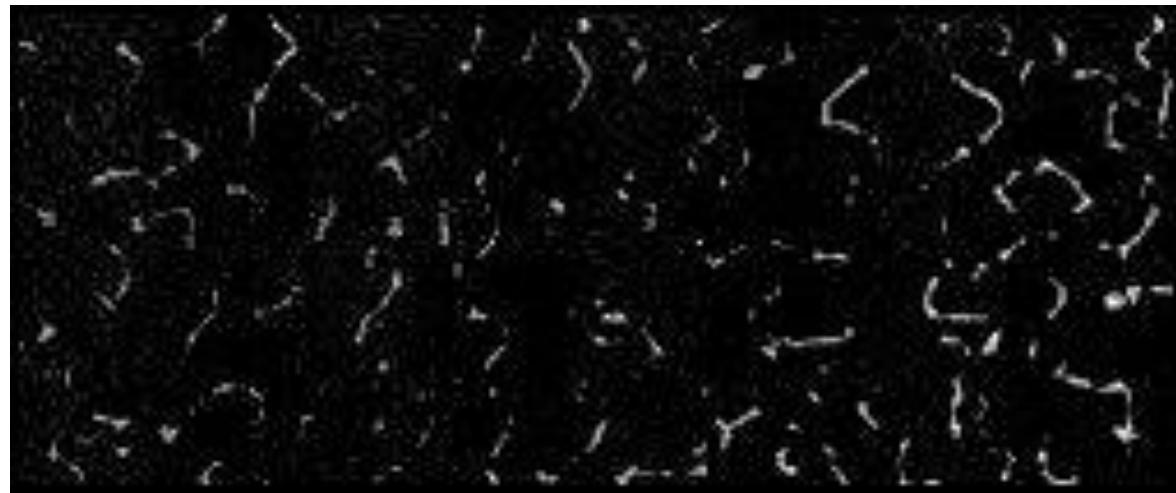
Ionpár per mm levegő

Typical Bragg curve: deposited energy per distance (dE/dx) vs. penetration depth for protons of ~26 MeV initial energy. The experimental data are reasonably well described by theory and simulation

2. A béta-sugárzás

$$I = I_0 \cdot e^{-\mu \cdot x'}$$

ahol:

μ' - lineáris abszorpciós együttható

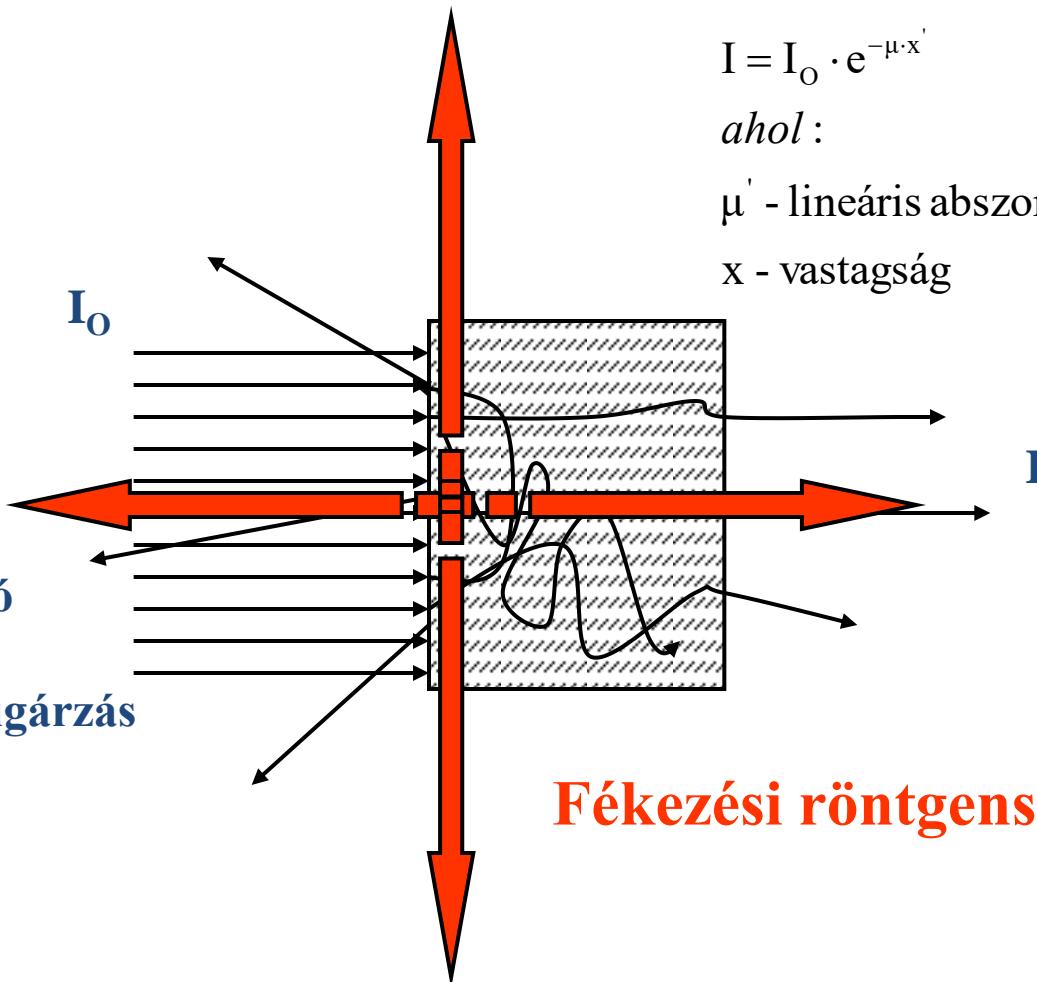
x - vastagság

Abszorpció:

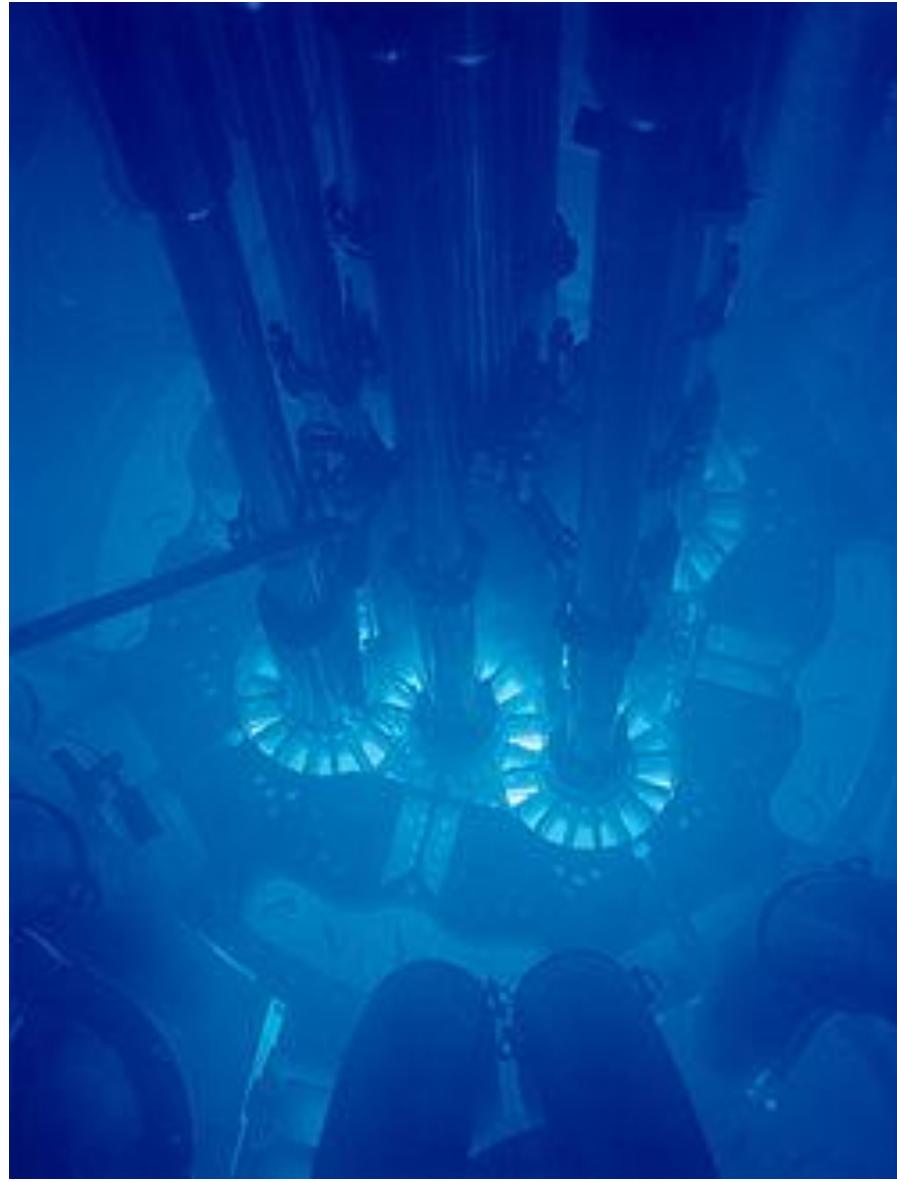
Visszaszórás

Transzmisszió

Cserenkov-sugárzás

Fékezési röntgensugárzás!!

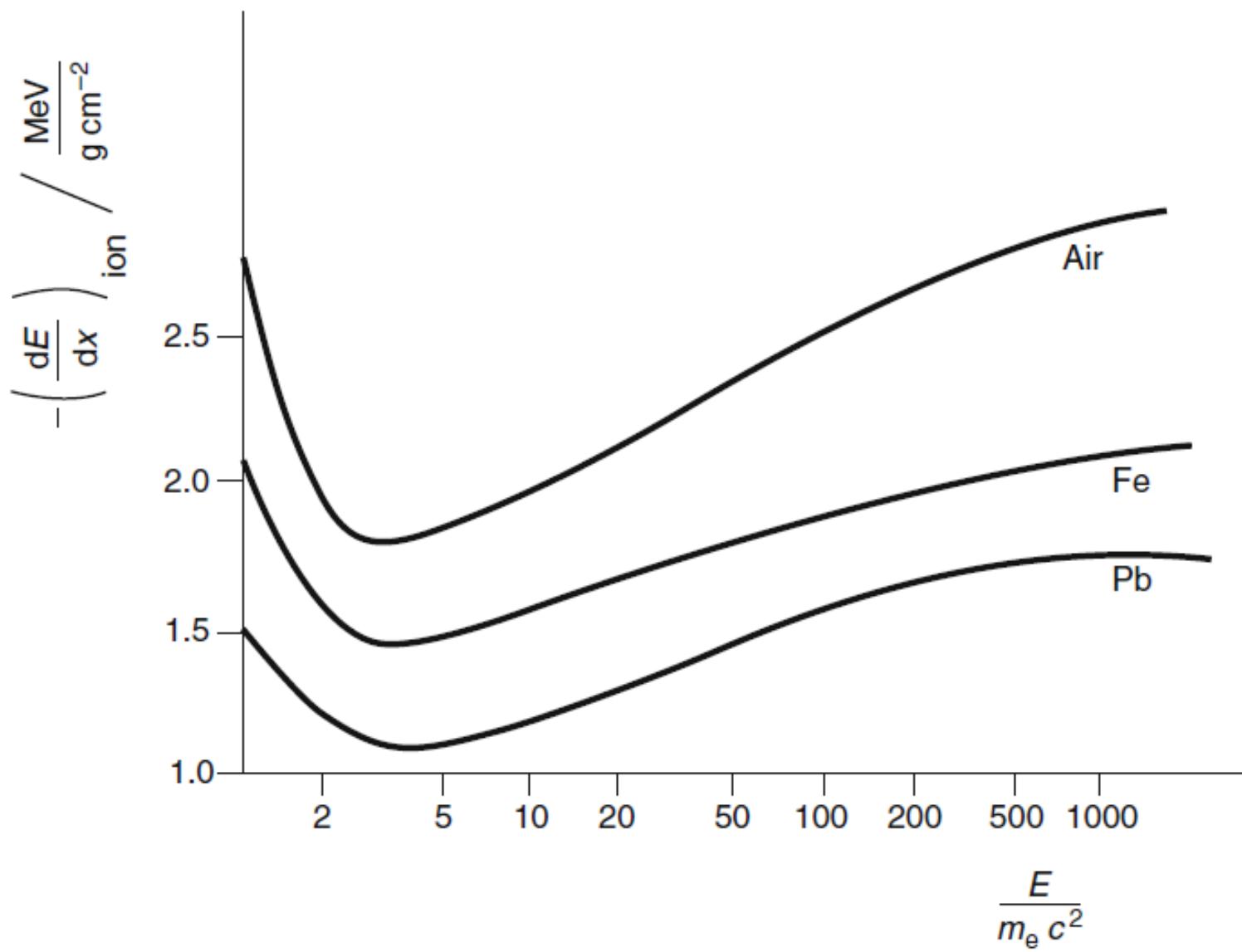

Energiaveszteség

$$\frac{dE}{dx} = \left(\frac{dE}{dx} \right)_{\text{ion}} + \left(\frac{dE}{dx} \right)_{\text{brems}}.$$

$$- \left(\frac{dE}{dx} \right)_{\text{ion}} = \frac{2\pi e^4 N_A Z}{m_e c^2 A} \left(\ln \frac{E^3}{2m_e c^2 I^2} + \frac{1}{8} \right).$$

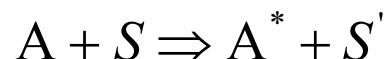
$$- \left(\frac{dE}{dx} \right)_{\text{brems}} = 4r_e^2 \alpha \frac{N_A Z^2}{A} E \left[\ln \frac{2E}{m_e c^2} - \frac{1}{3} - f(\alpha Z) \right]$$

Ionizáló sugárzások kölcsönhatása az anyaggal

A kölcsönhatás lehet:

1. Semleges gerjesztés :

2. Külső ionizáció :

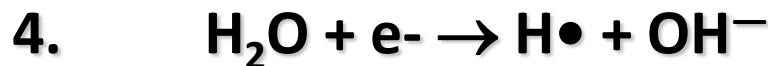
3. Belső ionizáció :

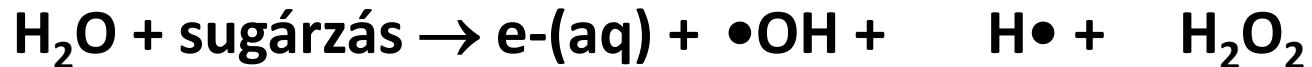
4. Fékeződés :

Fékezési röntgensugárzás

A vízben lezajló folyamatok

Víz radiolízise

G- érték: 2.63   2.72   0.55   0.68

G- érték: 100 eV röntgen sugárzás elnyelése esetén keletkező radikálisok száma.

Indirekt hatás: a képződő radikálisok reakciókat váltanak ki:

